

NAŠ

DROGA
PORTOROŽ

INTERNA IZDAJA

št. 11

november 1996

NAŠ GLAS izdaja družba DROGA d.d. Glasilo urejuje uredniški odbor. Odgovorna in glavna urednica Lilijana Ivanek - Pečar. Fotografija Jadran Rusjan, karikature Lorella Antonac in Vito Šaruga. Tehnična ureditev Sonja Požar in Damjana Poberaj. Tisk tiskarna VeK Koper, v nakladi 1000 izvodov. Glasilo dobijo člani kolektiva brezplačno. Po mnenju Urada vlade za informiranje št. 4/3-12-1217/95-23/273, z dne 17. 7. 1995, šteje NAŠ GLAS med proizvode, za katere se plačuje 5 % davka od prometa proizvodov. TISKANO NA RECIKLIRANEM PAPIRJU.

GLAS

NE GLEJ, OD KOD PRIHAJAŠ, GLEJ, KAM GREŠ.

Beaumarchais

V DROGI smo letos dobili krovni poslovni dokument, imenovan Strateški poslovni načrt.

Ta dokument je nastal predvsem iz spoznanja, da so poslovne spremembe in večja odgovornost za poslovne rezultate edina prava razvojna alternativa DROGE.

Ker se pogoji poslovanja hitro spreminjajo, je treba imeti jasno vizijo razvoja in maksimalno prožnost prilagajanja. Poslovna uspešnost pa je odvisna od upravljanja in vodenja sprememb in s tem od ustvarjanja vedno novih priložnosti - tako priložnosti na trgu kot priložnosti v podjetju samem. Odpiranje novih poslovnih možnosti za zaposlene pa običajno tlakuje pot ustvarjanju vedno novih poslovnih idej.

Izhodišče nove poslovne filozofije, zapisane v Strateškem poslovnem načrtu, postaja upravljanje s podjetniškimi sposobnostmi zaposlenih. Ti postajajo ključni dejavniki sprememb v podjetju. To je tudi zapisano v enačbi poslovnih sprememb DROGE in sicer:

poslovna odličnost DROGE = sposobnost upravljanja poslovnih sprememb + celota podjetniških sposobnosti zaposlenih + način vodenja sprememb.

Pospremimo Strateški poslovni načrt na pot z mislijo enega izmed največjih talentov in genijev tega stoletja - Alberta Einsteina:

“Postaviti nova vprašanja, nove možnosti, gledati na stare probleme z novega zornega kota zahteva ustvarjalno domišljijo in označuje pravi napredek.”

Urednica

STRATEŠKI POSLOVNI NAČRT

Poslovno načrtovanje sprememb

DROGIN Strateški poslovni načrt je obsežno delo, ki je nastajalo skozi daljše časovno obdobje dveh let. Gotovo velja poudariti, da so temeljni cilji, ukrepi in globalne usmeritve rezultat skupnega dela ter analiz celotnega managementa DROGE in da so sprejeti globalni sklepi rezultat skupnega konsenza o nadaljnji usodi podjetja. Strateški poslovni načrt poudarja odločenost vodstva, da najde najboljše rešitve za izboljšanje poslovanja v prihodnosti. Ena najpomembnejših prvin strateškega poslovnega načrta je vzpostavljanje timskega dela in skupnega odločanja o poslovnih procesih, kar omogoča bistveno decentralizacijo poslovne odgovornosti v podjetju.

Strateški poslovni načrt zavezuje vse zaposlene v podjetju, da bodo sledili načrtanim ciljem. To seveda ne pomeni, da ne bi jutri, ob spremenjenih pogojih poslovanja, spremenili ali dopolnili svojih strateških ciljev, globalnih usmeritev in predvidenih ukrepov. Strateški poslovni načrt ni nekakšen poslovni katekizem, v katerem bi našli večne poslovne resnice o prihodnjem poslovanju DROGE - je globalno vodilo naših poslovnih akcij v prihodnosti, ki zmanjšuje tveganja pri sprotne odločanju in kaže na našo skupno namero, da DROGA ostane vodilno podjetje.

Njegovi sklepi so torej zavezujoči toliko, kolikor se potrjujejo predpostavke, ki smo jih imeli pri njegovem pisanju. Vsa prihodnja leta bomo strategijo dopolnjevali in postopno spreminjali. To pa ne pomeni, da strateški poslovni načrt nikogar ne zavezuje. Strateški poslovni načrt tako postaja pomembno sredstvo nadzora, pomeni zaostritev poslovne odgovornosti in zavezuje vse zaposlene, posebno pa vodstvo podjetja, k skrbi za večjo poslovno učinkovitost podjetja v prihodnosti.

Strateški poslovni načrt je vrh piramide poslovnih aktivnosti DROGE. Že po svoji naravi je to strateški dokument, ki predstavlja izhodišče za izvedbene dokumente in poslovne ukrepe na nižji ravni. Kot najpomembnejši dokument podjetja je hkrati najsplošnejši nadzorni mehanizem, ki ga uporablja uprava družbe za zagotavljanje odgovornosti managementa DROGE pri uresničevanju zastavljenih ciljev podjetja.

Strateški poslovni načrt ima torej **tri temeljne vloge**:

1. Strateški poslovni načrt je dolgoročno vodilo poslovanja DROGE.
2. Strateški poslovni načrt je spodbujevalec poslovne kulture razvojnih sprememb DROGE.
3. Strateški poslovni načrt je najvišji mehanizem nadzora različnih odgovornosti za doseganje načrtovanih ciljev.

Strateški poslovni načrt je torej poslovno orodje, ki hkrati spodbuja in sankcionira poslovne odločitve DROGE v prihodnosti.

Publikacijo, ki smo jo pripravili za predstavitev najpomembnejših elementov strateškega poslovnega načrta, namenjamo vsem tistim zaposlenim, ki želijo prispevati k še uspešnejšemu poslovanju DROGE.

Matjaž ČAČOVIČ
Generalni direktor

CELOVITO OBVLADOVANJE KAKOVOSTI

PRESOJA SISTEMA KAKOVOSTI

Kot smo napovedali v prejšnji številki Našega glasu, se je med 28. in 30. oktobrom zgodila certifikacijska presoja sistema kakovosti v upravi, štabnih in skupnih službah ter v PC Začimba in PC Zlato polje.

Presojo je izvedla skupina presojevalcev angleške certifikacijske hiše BUREAU VERITAS QUALITY INTERNATIONAL iz predstavništva v Ljubljani in sicer vodilni presojevalec ing. Brun kot vodja ter članici dipl.ing. Malovrhova in dipl.ing. Potočnikova (strokovnjakinja s področja živilstva).

Kako je potekal postopek presoje?

Vodja presojevalcev je pred obiskom podjetja pregledal Poslovnik kakovosti DROGE in ocenil, da je usklajen z zahtevami standarda ISO 9001.

Presoja je potekala po predhodno poslanem programu. Skladnost našega sistema s predpisanim v standardu je skupina presojevalcev pregledala vzorčno. To pomeni, da so podrobno ugotavljali skladnosti s predpisanimi postopki v vseh elementih standarda, a le v posameznih proizvodnih programih in v posameznih delih poslovnih funkcij. V celoti je bilo presojano vodstvo (člani uprave in kolegij), pri katerem niso našli neskladnosti.

Presojevalci: dipl. ing. Potočnikova, ing. Brun, dipl. ing. Malovrhova

Vodja presojevalcev je dnevno poročal o ugotovljenih neskladnostih in napakah, ki so jih presojevalci opisali v posebne obrazce Poročilo o neskladnosti. Ker so ti obrazci roza barve, jim v žargonu pravijo "pinkiji".

Ugotovljenih je bilo nekaj manjših neskladnosti, ki jih moramo za pridobitev certifikata odpraviti do 10. decembra 1996. Takrat naj bi nas presojevalec ponovno obiskal. Šele po odpravi pomanjkljivosti in preverjanju bo stekel nadaljnji postopek za pridobitev certifikata.

Tudi po odpravi ugotovljenih pomanjkljivosti nas čaka še veliko dela, da bomo vzpostavili sistem, kakršen se zahteva za uspešno in dobro podjetje.

Presoja v proizvodnji PC ZAČIMBA

In za konec: Vsi sodelujoči pri presoji so pokazali veliko pripravljenosti za sodelovanje in veliko znanja o obvladovanju postopkov, za katere so zadolženi. Menim, da smo skupaj ustvarili ozračje za kakovostno delo, le trmasto moramo vztrajati in vsak po svojih močeh prispevati k izboljšavam zastavljenega sistema.

Maruška LENARČIČ

NAGRADNO VPRAŠANJE

Kdo je odgovoren za kakovost vašega dela?

Odgovore pošljite na naslov Damjana Poberaj, Služba za kakovost ali oddajte v rdeče skrinjice ob oglašnih deskah do 10. v mesecu.

Komisija v sestavi Tatjana Mičovič, Irena Mezgec in Damjana Poberaj bo odgovore pregledala in izžrebala nagrajenca, ki bo dobil za nagrado izdelke DROGE v vrednosti 2000 SIT.

Pravilni odgovor na nagradno vprašanje iz prejšnje številke se glasi: **POSLOVNIK KAKOVOSTI**.

Prispeli so štirje (4) odgovori, od tega je bil en nepravilen. Prvo nagrado prejme Severina Vogrič. Nagrajenki iskreno čestitamo in upamo, da se bo število odgovorov na nagradno vprašanje povečalo.

PROJEKTI

ČIMBOLJ IZKORISTITI TALENTE, SPOSOBNOSTI IN RAZVOJNE POTENCIALE ZAPOSLENIH

CILJI VZPOSTAVITVE SISTEMA RAZVOJA KADROV V DROGI PORTOROŽ

Temeljni cilj Sistema razvoja kadrov v DROGI Portorož je zadovoljevanje sedanjih in bodočih kadrovske-izobraževalnih potreb družbe, ki temelji na usmerjanju kadrovskega potenciala v ustrezne programe strokovnega usposabljanja ter na spremljanju in usmerjanju razvoja zaposlenih. Optimalna prilagojenost kvalifikacije in izobrazbene strukture zaposlenih oziroma strokovnih znanj, sposobnosti in veščin, organizacijskih in vodstvenih sposobnosti potrebam dela v okviru temeljnih in pomožnih dejavnosti zagotavlja boljšo prilagojenost zaposlenih delu (pravi človek na pravem delovnem mestu, povečanje zadovoljstva pri delu, večjo fleksibilnost zaposlenih, več inovativnih predlogov). Istočasno pa s tem zagotavljamo tudi povečanje učinkovitosti, storilnosti, izboljšanje kakovosti storitev, zniževanje stroškov poslovanja in s tem hitrejši razvoj DROGE.

V strateškem smislu bi lahko rekli, da je temeljni cilj Sistema razvoja kadrov v DROGI racionalno "gospodarjenje s človeškimi viri" (podobno kot skušamo gospodarno ravnati tudi z vsemi drugimi viri: od materiala, preko delovnih sredstev, do energije in kapitala). Gospodarno ravnati in upravljati s človeškimi viri v navedenem smislu pomeni čimbolj izkoristiti vse talente, sposobnosti in razvojne potenciale zaposlenih.

Strateške usmeritve in organizacijska kultura opredeljujeta temeljne elemente in mehanizme Sistema razvoja kadrov.

Sistem razvoja kadrov v DROGI mora podpirati organizacijski razvoj družbe in istočasno odigrati funkcijo strateških razvojnih usmeritev in vrednot. Temeljiti mora na elementih kadrovske strategije, ki skrbi za strokovni razvoj delavcev, njihovo usposabljanje in napredovanje, kar se opredeljuje kot integralno sestavino sodobnega poslovanja. Odgovornost za planiranje lastnega razvoja je potrebno graditi na sodelavcih samih.

Tako strateške usmeritve kot tudi organizacijska kultura vplivata na opredelitev bodočih kadrovskega zadev (novi oz. prilagojeni izobrazbeni in kvalifikacijski profili) in na politiko planiranja zamenjav oziroma "naslednikov", hkrati pa vplivata tudi na oblikovanje najbolj pomembnih kadrovske-razvojnih procesov. Pri tem imamo v mislih predvsem procese kot so izbira kandidatov za razvoj, usklajevanje interesov posameznikov z interesi DROGE (usklajevanje ciljev), ocenjevanje primernosti kandidatov (ocenjevanje delovne uspešnosti in razvojnega potenciala) motiviranje kandidatov za razvoj (nagrajevanje, napredovanje, nazadovanje) in izdelava individualnih in/ali skupinskih razvojnih načrtov. Sistem razvoja kadrov, ki ne upošteva povezanosti in usklajenosti navedenih procesov namreč ne more ustrezno funkcionirati.

(1) strategija individualnih razvojnih načrtov - IRN (karte kadrov, planiranje karier, interno zagotavljanje ključnih kadrov)

(2) strategija skupinskih razvojnih načrtov - SRN (permanentno usposabljanje vseh zaposlenih).

V okviru strategije individualnih razvojnih načrtov je posebej izpostavljena naloga načrtovanja individualnega razvoja (poklicne poti, kariere) posameznih vodilnih ali strokovnih kadrov ter mlajših sodelavcev, morebitnih bodočih kandidatov za ključne pozicije. Ugotoviti in opredeliti bo potrebno, v katerem pogledu ali smeri si morajo posamezniki še dograjevati lasten razvoj bodisi v stroki bodisi v vodstveni profil. Po eni strani gre torej za pridobivanje novih teoretičnih znanj in praktičnih izkušenj, po drugi strani pa za razvoj sposobnosti posameznika, povezanih z vodstvenim obnašanjem, ki ga zahteva razvojna strategija in novonastajajoča organizacijska kultura DROGE.

Drugače povedano, s to strategijo si bomo morali v DROGI po eni strani zagotoviti optimalen razvoj ključnih strokovnih in vodilnih kadrov, istočasno pa tudi ustvarjati notranji trg potencialnih kandidatov za omenjene ključne pozicije.

Druga strategija Sistema razvoja kadrov temelji na skupinskih razvojnih načrtih. Z njimi opredelimo predvsem kratkoročne razvojne aktivnosti, ki so ponavadi namenjene mnogim delavcem ali skupinam delavcev znotraj DROGE. Temeljni namen teh aktivnosti je zagotavljanje permanentnega usposabljanja zaposlenih oziroma optimiranje njihove usposobljenosti za delo, ki ga trenutno opravljajo. Skratka, gre za zadovoljevanje tistih razvojnih potreb, ki jih običajno opredelimo v letnih planih usposabljanja zaposlenih v DROGI.

(nadaljevanje prihodnjic)

Za Sistem razvoja kadrov sta značilni dve temeljni strategiji:

Lilijana IVANEK PEČAR

NOVI OBRAZI**ZNANJE + SPOSOBNOST = PERSPEKTIVA**

V rubriki Novi obrazi DROGE tokrat predstavljamo g. **Petra Zadela**, vodjo AOP in razvoja računalniških obdelav podatkov.

Rodil se je 27. 06. 1953 v Postojni. Že kot otrok se je s starši preselil v Koper, kjer se je tudi šolal. Leta 1978 je diplomiral na Elektro fakulteti v Ljubljani.

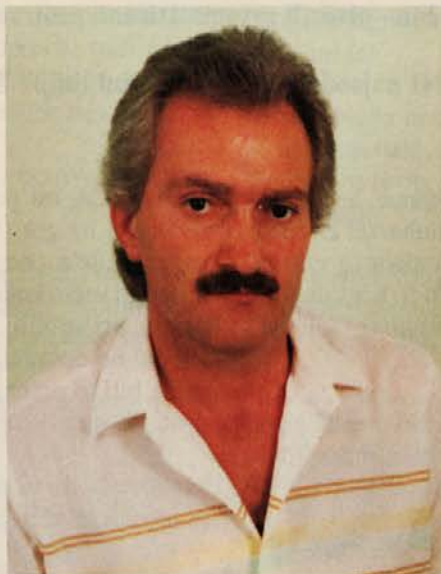
Prvič se je zaposlil v Plami v Podgradu. Leta 1987 je odšel v Iplas, kjer je bil do leta 1992 zaposlen kot vodja službe za informatiko. Naslednja zaposlitev ga je vodila v Zavarovalnico Adriatik. Sodelavci iz DROGE so ga poiskali v privatni firmi Talos international, kjer je bil direktor informatike.

Pred prihodom v DROGO je imel g. Zadel nekaj pogovorov z vodstvom in dotodaj zadolženimi za informatiko v DROGI. Tako se je seznanil z organizacijsko strukturo DROGE in kadrovskimi potenciali službe AOP ter na podlagi sprejetih informacij predlagal določene spremembe glede organiziranosti službe.

Perspektiva in izziv novega okolja sta pri odločitvi o prihodu v DROGO odtehtala vse morebitne minuse pri bodočem delu, ki jih je g. Zadel zaznal ob predhodnem spoznavanju DROGE.

Na vprašanje, ali si je morda že zastavil okvirni plan dela, je g. Zadel odgovoril, da bo dela veliko, in menil, da bo dodatne težave pri komuniciranju povzročala DROGINA dislociranost.

Nanizal je nekaj bodočih zadolžitvev službe AOP:
"potrebno bo izvesti standardizacijo procesov v AOP, zgraditi in moder-

nizirati računalniške povezave, izdelati strateški projekt razvoja službe AOP in zgraditi integriran informacijski sistem DROGE, projekt, ki traja leta" je pojasnil g. Zadel in nadaljeval "v tem času pa bomo skrbeli za zadovoljevanje vseh informacijskih potreb DROGE za vsakega delavca, ki pri svojem delu potrebuje računalnik, poskrbimo bomo, da dobi ustrezno strojno in programsko opremo in mu seveda ponudili možnost, da se usposobi v računalniškem znanju."

Prepričani smo, da bodo ti načrti g. Zadela usklajeni z željami večine zaposlenih v DROGI. Perspektiva posameznikov je v perspektivi družbe DROGE, le-ta pa temelji na znanju in sposobnosti posameznikov.

Tudi tokrat, srečno!

Majda VLAČIĆ

DROGA
PORTOROŽ

DOGODKI**STANJE ZAPOSLENIH
od 1. 10. 1996 do 31. 10. 1996**

31.10.1996 je bilo v DROGI zaposlenih 678 delavcev, od tega 330 moških in 348 žensk. V delovnem razmerju za nedoločen čas je zaposlenih 607, v delovnem razmerju za določen čas pa 71 delavcev.

V DROGI Hrvatska je bilo v septembru zaposlenih 17 delavcev, od tega 1 za določen čas.

PRIŠLI:

LOKAS IVE - proizvodni delavec II. - določen čas

BUZEČAN DAVOR - proizvodni delavec II. - določen čas

ŠULIGOJ BOŽIDAR - proizvodni delavec I. - določen čas

ODŠLI:

Delovno razmerje je prenehalo 39 delavcem.

Razlogi, zaradi katerih je v tem mesecu delavcem prenehalo delovno razmerje, so bili naslednji:

- potek delovnega razmerja za določen čas - 37 delavcev,
- sporazumno prenehanje - 1 delavec,
- sporazum - presežek - 1 delavec.

KADROVSKA SLUŽBA

PREDSTAVLJAMO VAM

AVTOMATIZACIJA STO NA URO

Letošnjega julija smo v PC Začimbi svečano otvorili avtomatizirano proizvodno linijo za pakiranje in paletiziranje kave in čajev.

In kdo so dekleta, ki delajo na DROGINI najsodobnejši proizvodni liniji? Tokrat predstavljamo tiste, ki delajo na liniji za proizvodnjo kave.

Dekleta so bila ob strojih vesela in nasmejana. Seveda, si mislim, saj smo bile vedno takšne ... me, začimbarke! Začnem pogovor. Živahno mi natrosijo vsega po malem in ena od njih me prosi - BREZ MOJEGA IMENA. In to brez debate, njenega imena naj ne objavim. Kot plaz se vsuje iz vseh ust - tudi mojega ne! Ne in ne! Pika.

No, kaj je zdaj to? Sramežljivost? Dvomim. So preveč povedale? Saj je demokracija! Vsekakor mi ta anonimnost daje misliti, da ni vse v najlepšem redu. Ne, nekaj gotovo "ne štima!"

JOHANCA mi pove, da je delo sedaj zelo lepo, če gre v redu. Če ne gre (stroju seveda, op.p.), je hudo, ker je več ročnega dela (popravljanja torej). Na vprašanje, ali sedaj naredijo večjo količino kave, pravi da misli, da ne. Je pa manj delavk pri strojih.

Pri eni od operacij je hudo hreščanje (ropot) in menim, da mora biti to precej moteče. Ona pa mi pravi, da se na to pač navadiš, mogoče pa se bo to še kaj spremenilo ...

Mogoče bodo to pisanje prebirali tudi začimbarski tehnologi in vzdrževalci, potihoma razmišljam jaz.

MOJCA pravi, da imajo tudi stroji slabe dneve ... težave pri delu pač so. Najpogosteje je to takrat, ko je slaba embalaža. Strojno linijo moraš stalno nadzorovati, da ti ne uide kakšna nepravilnost. V tem primeru ti stroj avtomatsko izloči vrečko s kavo, ker je dizajn na embalaži postrani ali ker je v vrečki preveč ali premalo kave. Seveda te potem čaka popravljanje.

Je bilo potrebno veliko truda, da ste se privadile spremembam, delu pri novi, avtomatizirani liniji? vprašujem.

Da, pravi Mojca. Na začetku je bilo kar hudo. Med sabo smo se kar grdo gledale, novosti je bilo treba obvladati, sproti in zelo hitro ukrepati ... sedaj pa je lepo.

MARIJA in BRANKA sta se družno pogovarjali z mano. Pravita, da ne moreta trditi, da je sedaj delo težje kot prej. Prej sta sicer imeli en stroj skupaj, sedaj

pa skrbita vsaka za svojega.

Kako pa kaj drugače? vprašam. Sto let enake plače!, kot iz topa izstrelila Marija. Saj res, pomislim jaz, Marija pa še reče: Kaj mogoče ni res?

"Nove" malice imamo, ali hodite na toplo malico? vprašam. Kaj še! Če dobimo na koncu meseca 55.000 SIT ali deset tisočakov manj, je za nas velika razlika. Plače so odločno prenizke, da bi si lahko privoščili tako bogate malice, saj se preživi tudi bolj skromno.

Skladno z novinarsko etiko so torej imena mojih sogovornic izmišljena!

IRENCA mi je dejala, da je z uvedbo avtomatizirane proizvodne linije za kavo bistveno manj fizičnega in bistveno več umskega dela, napora drugačne vrste, torej. Na koncu delovnega dne smo ravno tako utrujene, pravi.

ŠPELA pove, da je tehnološka novost za eno boljša, za drugo pa ne. Ona pogreša skupinsko delo, saj je vsaka delavka pri svojem stroju, dlje od sodelavke kot prej. Kot nekakšen del stroja. Prej so si sproti priskočile na pomoč tudi brez besed, saj je bilo videti, kdaj je pomoč potrebna, sedaj pa moraš klicati sodelavko, ker je pač daleč. Špela pravi tudi, da je plača premajhna ...

(nadaljevanje na stani 7)

PREDSTAVLJAMO VAM

(nadaljevanje s stani 6)

Takole so se pogovarjale z mano sodelavke na kavi v prvi izmeni. Popoldne sem stopila do druge izmene, seveda z upanjem, da se bodo za NAŠ GLAS predstavile tudi z imenom. Mogoče iz previdnosti sem najprej stopila do moških, ki delajo pri praženju kave, saj je tudi pražilec nov.

Vprašam Danila in Darka, kakšno je delo po uvedbi tehnološke novosti.

Delo je enako, izstrelita oba družno, kot iz topa. Nak, enako pa že ne more biti... nekaj mora biti drugače, vztrajam. No, ja, delo kot delo je isto, sicer pa ima nov pražilec bistveno boljše varnostne naprave, zelo spoznaven signal, ko kaj ne gre. Delo je ob tem novem pražilcu bolj sproščeno.

Pridruži se Sandro in pove, da pražilec deluje popolnoma avtomatizirano, ima več senzorjev in sporočil, ki jih mora delavec budno spremljati.

In kava je boljša? se pošalim. O tem naj sodijo drugi, mi se trudimo!, pribije Sandro.

Stopim naprej h gospem, ki delajo na liniji za proizvodnjo kave v drugi izmeni. Ljubica Činkl, zaupnica sindikata. Ta bo prava, če mi ona nič ne pove, se obrnem in grem, mi roji po glavi.

In res, nasmejana in vesela mi zgovorno pove, da ima vsak način dela plus in minuse. Prej je bilo lažje sproti kontrolirati morebitne napake, sedaj pa avtomatizacija sto na uro kar brzi, in potem ko je kaj narobe, moraš več ročno popravljati. A vendarle je sedaj lepše, lažje delo.

Odhajam do naslednje, a Ljubica za mano glasno: Dragica, glej, da boš tudi o plačah kaj napisala! Jaz bom že zapisala tudi kaj o plačah ...ampak!

Gospa Lučana zaskrbljeno pove, da jim avtomatizacija daje misliti. Če pride še kaj takšnih strojev ali kakšen robot, kaj bodo one potem delale?

Stroji, pa čeprav roboti, ne bodo mogli nikoli nič delati brez človeka, jo skušam potolažiti.

Gospa Semira kar naravnost pove, da je sedaj delo lepše in lažje. In plačilo, vprašam tokrat jaz njo.

Kaj plače, pravi ona, saj oni vedo, da imamo premajhne plače, kaj bom še jaz govorila...

Stopam naprej z eno izkušnjo več - kaj sprašuješ, kar že veš! Prav mi je!

Gospa Nada ni preveč zgovorna, gospa Danica pa pravi, da je delo pač delo, danes kot vedno. Z novimi stroji pa je vseeno bolje. Do težav pride, a kaj bi to! Fizičnega dela je manj in to kar prija.

Tudi gospo Marijo vprašam, kako je z delom po novem. SUPER, veselo odvrne, samo malo, vsaj malo več denarja bi nam morali dati ...

Gospa Dušanka pravi, da je delo dosti lažje kot prej in da pričakujejo zase odslej več zdravja.

Gospa Marija (dve Mariji sta bili to popoldne na delu) pravi, da je malo časa pri novih strojih, da je bilo delo prej bolj fizično, da pa so zdaj bolj utrujene... Neprestano moraš budno paziti, kako delo poteka, tako da te začne kar glava boleati. Ampak, nekako gre.

No, gospa Marija je komaj drugi mesec pri novi liniji in gotovo se bo privadila, saj na bolje se vsi hitro privadimo.

Naše sodelavke v Začimbi so poudarile, da je delo na novi avtomatizirani liniji za pakiranje kave boljše in lepše, vsekakor pa tudi lažje.

Dragica MEKIŠ

ZANIMIVOSTI

BARCAFFÈ ZA LEPŠI DAN

Tretjo nagrado, potovanje za dve osebi v Firence in Rim (4 dni), je prejela BOGOMIRA VALENTAN iz Selnice ob Dravi. Ga. Valentan (v belem) čaka na kavni koktajl.

Kavne koktajle je ob slavnostni podelitvi v Hotelu Orel pripravljaj Aleš Ogrin, priznani barman s kar lepim številom priznanj. Pripravljaj jih je, se-ve, s kavo BARCAFFÈ.

Večina udeležencev se je odločila za "ZIMSKO NOČ".

Podelili tudi najpomembnejše nagrade

Z včerajšnjo slovesnostjo v mariborskem hotelu Orel, je bila sklenjena velika nagradna igra (Barcaffè - za lepši dan) delniške družbe Droga Portorož. Oktobra so v našem časniku objavili serijo štirih nagradnih križank, prejeli smo

okoli 30.000 rešitev, v vsakem kolu so podelili 43 nagrad - na sklepnem zrebanju 7. novembra, sodelovali so reševalci vseh štirih križank, pa so izžrebali še pet izrednih nagrad. Najpomembnejše nagrade so izročili

sinoči, petdnevno potovanje za dve osebi v Pariz, pa je prejel Mariborčan Vili Novak. Nagrado mu je izročil Franci Čelhar (na sliki levo), vodja marketinga Droge Portorož.

Posnetek: Boris Vugrinec

ZIMSKA
NOČ

SESTAVINE

- 1 barska žlica sladkorja
- 2 cl mandljevega likerja Amaretto
- 1 dl filter ali precejene vroče kave Barcaffè
- 1 žlica stepene smetane

- sesekljani mandlji

- zmleta kava

PRIPRAVA

V veliko skodelico ali kozarec iz jena stekla damo 1 barsko žlico sladkorja, 2 cl mandljevega likerja in vročo kavo Barcaffè ter vse skupaj dobro premešamo. Okrasimo s stepeno sladko smetano, s sesekljanimi mandlji in zmleto kavo Barcaffè.

Objava v VEČERU, sobota 16. novembra 1996.

ZANIMIVOSTI

DROGA na GTZ

Gostinsko-turistični zbor Slovenije, ki ga organizira Gospodarska zbornica Slovenije, obišče vsako leto približno 4000 gostinsko-turističnih delavcev in 1000-1500 učencev srednjih gostinsko-turističnih šol - bodočih kuharjev in natakarjev.

Letošnji, 43. po vrsti, je potekal 6. in 7. novembra 1996 na Bledu. K že utečenim tradicionalnim razstavam in tekmovanjem so bila dodana številna nova tekmovanja v živo, ki so omogočila najširšemu krogu obiskovalcev vpogled v strokovno delo mojstrov in vzpodbujala mlade talente pri njihovem delu. K sodelovanju so bili povabljeni najzaslužnejši in najuglednejši gostinski delavci-mojstri kuharstva, slašičarstva in strežbe.

DROGA Portorož je paleta svojih izdelkov predstavila na 10 m²

razstavnega prostora v hotelu GOLF, kjer je bila v okviru GTZ organizirana razstava prehrane. Predstavila je proizvode, namenjene gostinstvu in organizirala pokušino kave-ZLATE BARCAFFÈ. Obiskovalci zбора so DROGINO kavo lahko degustirali eno uro dopoldne in eno uro popoldne.

Zbor je ena izmed možnosti neposrednega komuniciranja med združenji, razstavljalci, gostinskimi delavci in potrošniki. Razstavljalci lahko z dobro ponudbo, kakovostnimi proizvodi in izdelki ter sodelovanjem s tekmovalci in ostalimi spremljevalnimi prireditvami pokažejo, kaj zmorejo, ugotovijo trenutne tržne razmere in tako poiščejo svoj prostor.

Majda VLAČIČ

O DOBREM, STAREM SVETEM MARTINU

Slovenci smo bili od nekdaj častilci dobre kapljice, pa zato ni čudno, ako imamo svetega Martina še posebej v čislih. Ker nam tudi reja gosi ni neznana (nekaj se jih celo ukvarja s politikom), imamo vse pogoje, da postane martinovanje naš državni praznik. Večina veseljakov, ki ta dan s pretvezo spoštovanja svetnikovega godu pobožno praznijo kozarce, pa niti ne ve, kdo je bil možakar, ki je nevede in nehote kriv vsakoletnega vinskega pohujšanja.

Sveti Martin je živel v četrtem stoletju (menda med leti 316 in 397). Bil je rimski gardist, kasneje pa je sprejel krščansko vero in bil učenec svetega Hilarija iz Poitiersa (Francija). Postal je misijonar in deloval v rodni Panoniji, v Italiji in Franciji. Tu je v bližini Poitiersa ustanovil prvi samostan v zahodni Evropi. Kasneje, ko je bil izvoljen za škofa mesta Toursa, je tam v bližini zgradil drugi samostan, današnji Marmoutiers, ter tako položil temelje meništva v zahodni Evropi. Umrli je v Candesu.

Sodobniki so o njem zapisali, da je bil izredno skromen in srčno dober človek. V vojaški službi je bil mnogokrat pričr človeškemu trpljenju, zato je v svojih pridigah pozival predvsem k usmiljenju

in odpuščanju. Legenda pravi, da je nekoč, ko je bil še konjenik, razpolovil svoj vojaški plašč in ga delil s premraženim siromakom; to dejanje je pogosta tema slik, na katerih so razni slikarji upodabljali svetega Martina.

Muhasto naključje je hotelo, da ima god prav v novembru, ko mošt dozori v vino (kar bi se zgodilo tako ali tako, s svetim Martinom ali brez njega). S tem se je izognil pozabi, v katero je med ljudmi utonilo precej svetnikov, katerih prazniki niso povezani s pijačo in jedačo. Slovenski kmet, ki je svoj koledar kmetovanja prepletal z godovi svetnikov in si na ta način lažje zapomnil vremenske posebnosti, da je lahko vsaj približno napovedal letino, ni pozabil nanj v vremenskih pregovorih: PO SONCU SVETEGA MARTINA RADA PRIDE HUDA ZIMA. ČE MARTINOVA GOS PO LEDU PLAZI, O BOŽIČU PO BLATU GAZI.

Pravijo, da je vino letos povesod dobro, četudi poletje ni bilo posebno darežljivo s soncem in so bile zatorej napovedi o kakovosti zlahtne kapljice precej črnogledne. Ampak to ni več tematika našega članka.

Sonja POŽAR

FRANKFURT PO FRANKFURTU

DROGA Portorož je bila pokrovitelj 10. knjižnega sejma "Frankfurt po Frankfurtu", ki je potekal od 5. do 12. novembra letos, v Sprejemni dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani.

V zahvali za sodelovanje, ki smo jo prejeli od direktorja MK Knjigarne Konzorcij je bilo zapisno: "Vaša dobra kava je pripomogla k dobremu razpoloženju in večjim knjižnim nakupom."

ZAČIMBE

ZAČIMBE - "pika na i"

UMETNOST ZAČINJANJA

V življenju ljudi so bile začimbe najprej kot sredstvo za popestritev enolične hrane. Kasneje so postale kulturna navada in danes so nenadomestljiva sestavina naše prehrane.

Ni nam danes potrebno voditi krvavih vojn, da do njih pridemo, kot je to bilo nekoč. Katerokoli začimbo dobimo kjerkoli in kadarkoli. Samo zaželeli si jo moramo.

Želja po tradicionalnih jedeh domače kuhinje, po specialitetah daljnega vzhoda ali želja, da postane naša kuhinja nekaj posebnega, nas spodbudi, da posežemo po različnih začimbah.

Mogoče še vsi ne poznate naše celovite ponudbe začimb, zato jih bomo slikovno predstavljali v Našem glasu.

Spretna in pravilna uporaba teh vseh čudovitih aromatičnih rastlin je prava umetnost, ki sodi v visoko šolo kuhanja.

Umetnost začinjavanja zahteva dobro poznavanje vsake začimbe, sposobnost ocenjevanja in občutek za količino ter predvsem pogum.

Znanje o posameznih začimbah, kot npr. po čem se razlikuje beli poper od črnega, kakšna je razlika med muškatinim cvetom in muškatnim orehom, kako sušiti majaron ali katere vrste paprik imamo, itd. se dokaj hitro doseže. Na vsa tovrstna vprašanja najdemo

samo ena glavna aroma in okus, vsi ostali dodatki pa prispevajo k zaokroževanju te značilnosti. V vsaki kuharski knjigi najdemo napotke kako in koliko uporabiti začimbe, vendar nismo z njimi vedno zadovoljni. Začinjanje jedi je vprašanje okusa vsakega posameznika.

Zaradi tega bi morali sami eksperimentirati. Katere začimbe se med seboj "prenašajo" in katere ne moremo uporabiti skupaj.

muškata oreha uporabimo samo ščepec, brez večje škode lahko predoziramo sladko papriko itd. Podobnih primerov je nešteto.

Okus in aromo gob pojača ščepec muškata oreha!

Pehtran svojo žlahtno aromo razvije šele pri višjih temperaturah, zato sveži list ne diši tako intenzivno kot med kuhanjem ali peko.

Občutek za pravilno uporabo začimb ni nekaj prirojenga. To sposobnost si pridobimo z vsakodnevno vadbo, ko uživamo hrano. Pri vsaki jedi pomislimo s čim in kako je začinjena, ali je preveč ali premalo, in če je nam všeč, si jed zapomnimo in kot novo izkušnjo poskušamo prenesti v svojo kuhinjo.

Kot zadnja vrlina te umetnosti, ki bi pravzaprav morala biti prva, je pogum. Pogum pri začinjavanju jedi je predpogoj, če se odločimo prekiniti s standardnimi in običajnimi, mogoče enoličnimi navadami prehranjevanja. Izberemo si novo pot in se začnemo zanimati za nove začimbe ali mešanice začimb, ki obljublajo posebne eksotične in zanimive okuse.

Tako kot pri modi oblačenja, se tudi pri prehrabnih navadah sami odločimo ali bomo koristniki "začimbne mode" ali ne; vredno je vsaj poskusiti.

odgovore v knjigah. Poznavanje začimb je predpogoj, da jih uspešno uporabimo.

Sposobnost ocenjevanja in občutek za količino sta naslednje sposobnosti dobrega kuharja. Vsako jed karakterizira

Brez občutka za količino ne moremo doseči teh finih razlik, ki so tako pomembne pri začinjavanju hrane. Nekoliko predoziran lovorov list, popolnoma prekrije značilen okus in vonj jedi, šetraj v grahu se mora kuhati le kratek čas, nato ga moramo odstraniti, mletega

Helena ČOK

ZAČIMBE

DROBNJAK

Allium schoenoprasum L.

družina: lilijeвке (Liliaceae)

druga imena: čebulček, drobnak, drobnik, šintelec, šintlah, šintlek, šnitlah

Splošno o začimbi

Kdor ne prenese pekoče čebule, naj poskusi drobnjak. Po okusu spominja na čebulo, vendar "ne peče".

Drobnjak je zelo priljubljena začimba. Raste samoniklo po celi Evropi, Severni Ameriki, Aziji (tudi v Sibiriji in na Kamčatki). Lep dekorativen grmiček je še lepši, če ga gojimo.

Drobnjak je trajen grmiček, visok do 30 cm, s številnimi pokončnimi cevastimi, votlimi temno zelenimi listi, ki poženejo iz podzemnih malih in nežnih čebulic.

Gojenje drobnjaka je enostavno, tako v vrtu kot v cvetličnem lončku. Ne boji se zime, pa tudi ne večkratne žetve med letom. Razmnožujemo ga s semeni ali z deljenjem starejših grmičkov. Potrebujemo le humusno zemljo in obilo vlage. Mlajši listi drobnjaka so po okusu nežnejši od starejših, ki so nekoliko ostrejši.

Uporaba v kuhinji

Kot začimbo uporabljamo sveže ali posušene cevkaste liste.

Drobnjak ne prenaša daljšega kuhanja. Najbolje je, da ga posujemo po jedeh tik preden jih ponudimo.

Sodi k juham, enolončnicam, svetlim omakam, nekaterim svežim solatam, zlasti paradižnikovim, kumaričnim in zelenim solatam.

Primešamo ga v zeliščno maslo, zeliščno skuto, v jajčne jedi, omlete, majonezo, v mesne nadeve in maso za pripravo kruhovih cmokov.

Še posebno znani so drobnjakovi štruklji, jajčna omaka z drobnjakom ter drobnjakova skuta.

S svežim drobnjakom okrasimo raznovrstne hladne narezke.

Dobro se kombinira z drugimi svežimi zelišči. V jedi ga lahko primešamo tudi v večjih količinah.

Helena ČOK

JUBILANTI

V NOVEMBRU PRAZNUJEJO

10-letni delovni jubilej

KOZLOVIČ VESNA iz PC
ZAČIMBA

GRBEC ECIJ iz PC SOLINE

IVANEK-PEČAR LILIJANA iz
ŠTABNIH SLUŽB

20-letni delovni jubilej

BORKO JOŽEF iz PC GOSAD

LUKAČ JADRAN
iz PC ZLATO POLJE

ŠTURM FRANC
iz PC ZLATO POLJE

LAKOVIČ DARKO
iz SKUPNIH SLUŽB

FAJT MIRJAN
iz SKUPNIH SLUŽB

SODELAVCEM ČESTITAMO
OB OKROGLI ŠTEVILKI
DELOVNE DOBE!

Višina jubilejne nagrade za OKTOBER (izplačilo v novembru 1996):

- za 10 let delovne dobe 38.610,50 SIT

- za 20 let delovne dobe 57.915,00 SIT.

Kadrovska služba

SEJMI

SIAL 96

Od 20. do 24. oktobra je v Parizu potekala 17. mednarodna razstava živil -SIAL (Salon International de l'Alimentation). Na sejmu se je predstavilo več kot 4500 proizvajalcev oziroma ponudnikov prehrabnih izdelkov. V okviru sejma imajo organizirano tudi ocenjevanje inovativnih izdelkov. Prejeli so več kot 500 novih izdelkov, od teh je 400 ustrezalo kriterijem izvirnega predloga.

Iz predstavljenega lahko potegnemo naslednje zaključke:

- podjetja razvijajo manj absolutnih novosti
- poudarek je na doseganju višje kakovosti izdelkov in
- skrbnejšem planiranju uvajanja izdelkov na trg.

Kateri programi se najhitreje razvijajo?

Najbolj dinamične, tako po rasti kot po novostih, so naslednje skupine izdelkov:

- snacks (pikantni in sladki)
- sveži izdelki ("ultra fresh") in siri
- pripravljene jedi in
- vsa zamrznjena hrana.

Največ novosti je bilo na področju mleka in mlečnih izdelkov (20%), sledijo jim globoko zamrznjeni izdelki (15%), delikatesni izdelki (14%), konditorski program in slaščice (12%) itd.

Jadran RUSJAN

NOVI IZDELKI

ŽE NA POLICAH TRGOVIN

GRAH V SLANEM NALIVU 680 g
KORENČEK V SLANEM NALIVU 680 g
MEŠANA ZELENJAVA V SLANEM NALIVU 680 g

Predstavljamo vam novo skupino zelenjavnih izdelkov našega zelenjavnega programa. V Gosadu izdelujemo zelenjavne izdelke v glavnem v obliki solat. V bližnji prihodnosti pa bi želeli potrošnikom ponuditi zelenjavo v več variantah, tudi takih, kot so zgoraj omenjeni izdelki.

Izdelki so pripravljene iz svežih surovin v rahlo slanem nalu, konzervirani s toplotno obdelavo do primerne konsistence. Praktično so pripravljene tako, da jih lahko takoj, ko odcedimo naliv, uporabimo kot prilogo, kot dodatek k različnim solatam (npr. "Francoska solata") ali za zelenjavne in druge juhe.

Jelena KOVAČ

BORZNI KOTIČEK

VLAGANJE V VREDNOSTNE PAPIRJE IN NA BORZO

V zadnji številki smo zaključili s serijo člankov, ki so obravnavali vrednostne papirje in njihove značilnosti. Upamo, da ko danes kdo omeni delnico ali blagajniški zapis, veste, kaj je to.

Danes bomo začeli z novo serijo člankov, ki bodo obravnavali problematiko vlaganja denarja v vrednostne papirje in na borzo. Še vedno nas vodi isti namen. Ta je "finančno osveščanje" ljudi.

Prvi članek iz nove serije ima naslov:

ODLOČANJE ZA NALOŽBO V VREDNOSTNE PAPIRJE - 1. del

Pri vsaki odločitvi je verjetno potrebno nekaj časa za razmislek. Če gre za odločitev, kot je vlaganje v vrednostne papirje, je poleg časa treba imeti še veliko informacij in znanja.

Pogoji in razlogi za vlaganje v vrednostne papirje

Naložba v vrednostne papirje se nanaša tako na vlagatelja kot na okolje, v katerem ta deluje. Bistveni pogoji so:

-Kulturno-civilizacijski: V praskupnosti so ljudje skrbeli le za svoj obstoj in so svoj "dohodek" vlagali v obliki zalog hrane. V najbolj odmaknjenih predelih sveta ljudje to počno še danes. Ne poznajo denarja, kaj šele vrednostne papirje.

-Družbeno-ekonomski: V času socializma so ljudje svoje prihranke lahko vlagali samo v banko, največkrat pa so jih zaradi nezaupanja in inflacije zamenjali v tujo valuto in jih spravljali pod žimnico. Trg vrednostnih papirjev je bil prepovedan.

-Družinsko-osebni: Ljudje, ki so bolj podjetni in ki več tvegajo, bodo prihranke vlagali v obveznice ali delnice, drugi pa jih bodo nosili v banko. Ljudje, ki več vedo o naložbah, bodo vlagali v različne naložbe in s svojim premoženjem služili dodatni dohodek. Nevedni bodo varčevali v banki in s tem zgolj ohranjali vrednost svojega premoženja.

-Časovno-situacijski: V času gospodarske krize imajo ljudje manj zaupanja v prihodnost, zato skrbneje varčujejo in izbirajo naložbe z manjšim tveganjem.

Vlagatelji svoje prihranke vlagajo v različne oblike naložb. Ponavadi v tiste, s katerimi lahko najhitreje in najučinkoviteje povečajo svoje premoženje. Zato svojih prihrankov ne vlagajo samo v devize, hranilne vloge, avtomobile ali nepremičnine. Čedalje pogosteje uporabljajo vrednostne papirje. Njihovi cilji so sicer različni, razlog pa ostaja ves čas enak: zaslužiti denar.

Načini vlaganja v vrednostne papirje

Vlagatelj lahko na trgu vrednostnih papirjev sodeluje na različne načine: lahko vlaga dolgoročno, špekulira ali preprodaja.

Dolgoročno vlaganje: Največkrat je to najuspešnejši pristop, ker je čas lahko zaveznik. Vlagatelj tako kupuje obveznice, da jih bo hranil do zapadlosti. Delnice kupuje zato, da postane solastnik delniške družbe in da vsako leto prigospodari

ustrezen dohodek, ki odtehta njegovo tveganje in mu omogoča lažje živeti z vedno višjimi življenjskimi stroški. Vlaga za nekaj let ali dlje.

-Špekuliranje: Beseda špekulacija ima v pogovornem jeziku pogosto negativen prizvok. Na borzi špekulacija pomeni kratkoročno vlaganje v vrednostne papirje, da bi pridobili velik dobiček na podlagi pričakovanih velikih cenovnih razlik. Vlagatelj, ki špekulira, je pripravljen za visok zaslužek sprejeti nenavadno visoko tveganje. Postati solastnik podjetja zanj ni pomembno. Čas, za katerega vlaga prihranke, ni nič daljši, kot je potrebno, da doseže želeni dobiček. Pozitivni učinki špekulacij za gospodarstvo se kažejo v izravnavanju ponudbe in povpraševanja na trgih vrednostnih papirjev.

-Preprodavanje: Preprodajalec trguje z večjimi količinami vrednostnih papirjev in izkoristi majhne spremembe v cenah. Njihova prava (notranja) vrednost zanj ni pomembna. Vrednostni papirji so zanj le blago, ki ga za kratek čas, navadno za nekaj dni ali ur, kupuje in prodaja za dobiček.

Za uvod v novo serijo člankov naj bo to dovolj. Nadaljevanje sledi prihodnjič.

Aleš ŠKRABA

BORZNI KOMENTAR

Če drži to, kar pravi lep slovenski ljudski pregovor, da "po dežju vedno posije sonce", drži tudi obratno, da "po soncu vedno pada dež". In ravno to je tisto, kar se zadnje tedne dogaja na Ljubljanski borzi vrednostnih papirjev. Tečajji delnic padajo in padajo, tako da je SBI padel pod mejo 1200 točk.

Po "nakupovalni mrzlici", ki je dosegla svoj vrhunec v sredini meseca oktobra, vlada trenutno na borzi pravo mrtvilo. Ko je presahnil prvi večji pritok tujega kapitala na našo borzo, je bilo vsega lepega pri priči konec. In ker bi se večina domačih investorjev najraje "šlepala" na tujcih, so se tudi domači investitorji "začasno" umaknili.

Iskreno rečeno, je bilo nekolikšen padec tečajev delnic pričakovati. Vendar brez panike! Saj "po dežju vedno posije sonce"...

OPOMBA: Drogina delnica "solidarno" deli usodo svojih sotrpink (ostalih delnic)!

Aleš ŠKRABA

SVET DELAVCEV

NELJUB DOGODEK

Vloga Sveta delavcev pri soupravljanju DROGE je tako velika, da si nesklepčnosti seje ne bi smeli nikoli dovoliti. Sedma redna seja pa je bila nesklepčna.

Vsi člani, ki so se opravičili, so zagotovo imeli tehtne razloge za odsotnost. Tudi tisti, ki so se opravičili naslednji dan. Vendar pa mislim, da smo člani

sveta dolžni uskladiti svoje obveznosti in redno prisostvovati sejam.

V kratkem bomo obravnavali Podjetniško pogodbo. Časa za razpravo ne bo veliko, zato odgovorno sprejmimo to nalogo in vsi sodelujmo v razpravi.

Predsednica sveta delavcev
Zdenka HRIBAR

KOMISIJE

Disciplinska komisija

Junija letos je Nadzorni svet DROGE d.d. imenoval Disciplinsko komisijo DROGE d.d.. V dveletnem mandatu bo imela osnovno nalogo, katero že vsi poznamo: obravnavati in izrehati ukrepe za kršitve delovnih obveznosti in sicer na osnovi predhodno podane zahteve.

Pri tem moramo ločiti dvoje: pobudo za obravnavo neke kršitve lahko poda sleherni od zaposlenih, za začetek obravnave pa je potrebna tudi zahteva za uvedbo disciplinskega postopka, podana na osnovi pobude. Zahtevo lahko poda le delavec s posebnimi pooblastili.

Disciplinska komisija praviloma obravnava le hujše kršitve delovnih obveznosti. Za lažje kršitve poteka disciplinski postopek pred poslovodnim organom. Taka obravnava je vsebinsko enaka tisti pred disciplinsko komisijo, le da je namesto le-te poslovodni organ.

Za razliko od disciplinske komisije, ki lahko izreče tudi najstrožji ukrep, torej prenehanje delovnega razmerja, poslovodni organ tega ukrepa ne more izreči. Lahko pa izreče javni opomin ali naloži denarno kazen.

V kratkem bomo v DROGI sprejeli nov Pravilnik o odgovornosti za delovne obveznosti; prilagojen bo novi organiziranosti družbe.

Disciplinska komisija je že konsultirana in je imela v oktobru prvo obravnavo. Naj opozorimo, da sme delovati le v smislu veljavnih zakonov in dosedanjih pravil - vsaj dotlej, dokler ne bo (še v tem letu) sprejet nov, prilagojen pravilnik.

Še to: disciplinsko komisijo sestavljajo štirje člani in predsednik, vsak pa ima tudi svojega namestnika in sicer:

TUŠNIK Bojana - predsednica
MAMILOVIČ Valter - namestnik predsednika
CERKVENIK Irena - član
KOCJANČIČ Rado - član
BOLČIČ Livio - član
GEČ Marjeta - nam. člana
BEMBIČ-VALUSSI Rossana - nam. člana
KOPINIČ Miran - nam. člana
SAMSA Anica - nam. člana
HRVATIN Marija - nam. člana.

Seveda pa ob tej priliki disciplinski komisiji želimo, da bi imela čim manj dela.

Dragica MEKIŠ

ZDRAVJE - SKUPNO BOGASTVO

Območna organizacija
Piran

KRVODAJALCI, TI ANONIMNI DAROVALCI ŽIVLJENJA

Ali ste se kdaj po tiho vprašali kdo so krvodajalci? Ti tihi, anonimni in skromni darovalci življenj. So med nami. Videvamo jih na ulici, v trgovini, pa ne vemo kako so pravzaprav veliki v svoji človeškosti. Ne pričakujejo propagande in popularnosti zase, saj so brez potrebe po pomembnosti in važnosti. Zadostuje jim lasten občutek, da so s svojim darovanjem krvi naredili veliko dobrega in humanega. To jim olepša dan, še bolj pa darovana kri pomeni

bolniku, ki jo potrebuje za okrevanje ali ohranitev življenja. Darovanje krvi temelji na načelih prostovoljnosti, anonimnosti, brezplačnosti, solidarnosti, kar so osnovni pogoji za uresničevanje in uveljavljanje etnično - moralne plati dajanja. Podariti del sebe drugemu je osebno zadoščenje in obenem dolžnost vsakega zdravega človeka.

Kdo lahko da kri?

- vsak zdrav človek od 18. do 65. leta starosti; (človek ima okoli 5 l krvi, zato lahko pol litra krvi da vsak zdrav moški vsake tri mesece, ženska vsake štiri mesece).

Kaj morate vedeti?

Da je kri vedno dovolj na razpolago, je potrebno 250 krvodajalcev na dan ali 100.000 letno. Vsakega potencialnega krvodajalca, ki želi darovati kri, najprej pregleda zdravnik in ob tem oceni ali je trenutno primeren za odvzem.

Popolnoma neosnovan je strah, da bi pri dajanju ali prejemanju krvi lahko prišlo do okužbe s povzročiteljem AIDS-a. Sterilne igle so za enkratno uporabo, torej le za enkratni odvzem pri posameznem krvodajalcu (po uporabi se jih zavrže).

Darovano kri ne sme nihče prodajati! Kri smo dali zastoj in jo bomo tudi dobili na ta način.

Marsikoga mučijo številni pomisleki:

- Ali darovanje krvi slabi organizem?

Niti najmanj, saj milijoni krvodajalcev povedo, da se po dajanju krvi počutijo bolje.

- Ali morate kri, ko jo enkrat daste, dajati stalno?

Vest in srce vam bosta "prišepnila" najboljšo rešitev o tem ali boste zopet darovali kri ali ne.

- Ali dajanje krvi redi?

Ne, dajanje krvi ne terja dodatne hrane.

Pred dajanjem krvi nikar ne jejte mastne hrane, prav tako tudi ne prihajate tešči na odvzem. Zajtrkujte le čaj, kruh, marmelado, ne pa mleka, surovega masla in ne pijte alkoholnih pijač.

Človek je socialno bitje, ki neprestano lebdi v vrtincu iskanj življenjskih smislov.

Občutek pripadnosti veliki družini krvodajalcev, ki so hranitelji mnogih življenj, verjemite, je smisel z lepimi občutki.

(prihodnjič: Krvodajalstvo v DROGI Portorož)
Sekretarka OO RKS Piran: Valentina KLEMŠE

INTERNET

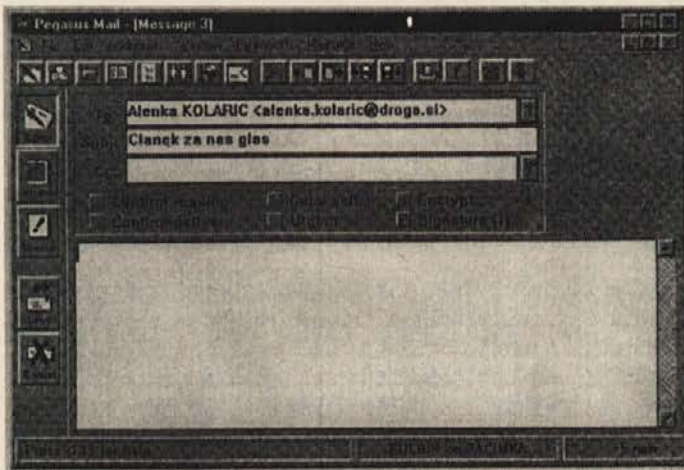
STROKOVNA RAZLAGA O KOVAČEVI KOBILI ALI ZAKAJ JE RUBRIKA INTERNET ZADNJIČ MANJKALA V NAŠEM GLASU

Vsi poznate pregovor, da je kovačeva kobila zmeraj bosa. In tako se je zgodilo, da se je moja računalniška škatla, ki sliši na ime Sonček, zadnjič, ko je bilo potrebno oddati članek za Naš glas, uprla in me preprosto pustila na cedilu. Seveda je treba povedati, da za to ni bil kriv Internet ali kakšen virus, ki me je prišel obiskat po Internetu, kot je nekaj ljudi malo za šalo malo za res strokovno ugotovilo in škodoželjno izjavilo, temveč so bili krivi polkenčki, pardon, Windows 95, in pa osnovna plošča Sončka, ki ji polkenčki nič kaj ne dišijo.

Kdo je večji krivec, da se je Sonček sesul, še nismo natančno ugotovili, zagotovo pa to ni bila krivda Interneta, saj je bila to še edina stvar, ki je na Sončku delovala brez problemov. Tudi o negativnih vibracijah in prevelikih zahtevah do Sončka, kjer je ponavadi aktivnih vsaj pet aplikacij hkrati (saj Microsoft trdi, da Win 95 brez problemov zmore multitasking, pa bi o tem še lahko razpravljali!) je bilo govora, a čudo čudno, na Internet to prav nič ni vplivalo. Še nekaj razlogov več, zakaj je pametno obvladati Internet: zagotovo vas ne bo pusti na cedilu! (Kar za kakšen drug software ne bi mogla trditi.)

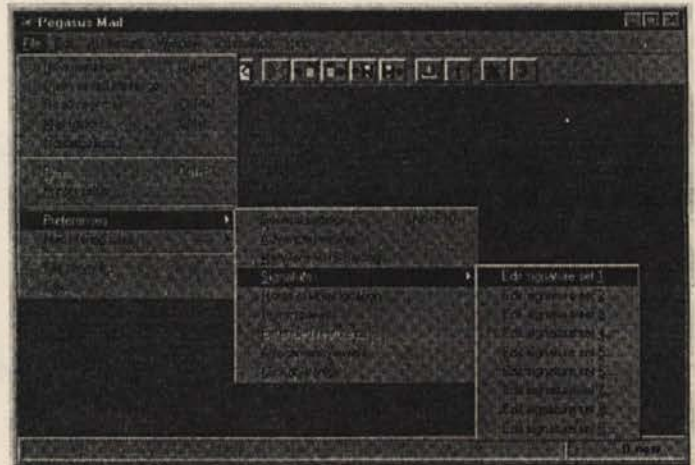
PA ŠE MALO O PODPISIH NA NETU

V enem prejšnjih člankov sem obljubila, da si bomo ogledali, kako kreiramo "podpis" oziroma sig. File, kot se to v računalniškem žargonu imenuje. To je podpis, ki ga računalnik avtomatično doda na koncu dokumenta - seveda če imate to opcijo po defaultu vključeno, torej če tisti, ki uporabljate verzijo Pegasus mail 2.1. nimate kljukice v kvadratu, kjer piše *No signature*, pri uporabnikih Pegasus maila 2.4. pa mora biti opcija *Signature* aktivirana oziroma odključana.

To naj bi nam prihranilo monotono podpisovanje na konec dokumenta, praktični razlog za to pa je bil, da je "list", na katerega se e-mail napiše, bel list in ne memorandum, torej ne vsebuje osnovnih podatkov o pošiljatelju oziroma njegovem podjetju. Sig. File tako nekako skuša nadomestiti memorandum papir. Zdaj že vemo, da je po enostavnem e-mailu (brez attachmentov) možno pošiljati le ASCII znake, ostalo, vključno s slikicami, pa je potrebno poslati kot attachment. Vsak uporabnik naj bi si zato skreiral sig. File, ki bi vseboval osnovne podatke. Podpis kreiramo tako, da pod menujem File izberemo opcijo Preferences, Signatures in v mojem primeru, Edit signature set 1.

Naj vas nikar ne zmede, če imam jaz na voljo 9 setov podpisov, vi pa le enega. To je posledica tega, da vas večina uporablja Pegasus mail verzijo 2.1, jaz pa uporabljam verzijo 2.4. Verzija 2.4 je namenjena uporabnikom, ki uporabljajo Windows 95. Seveda pod

temi polkenčki dela tudi stari dobri Pegasus mail 2.1, a če uporabljate Win 95, prosite koga iz AOP, naj vam omogoči dostop do Winmail 95, vaš računalnik vam bo hvaležen... Vsem ostalim pa je v tolažbo dejstvo, da je 9 setov podpisov pravzaprav čisto odveč, saj je 1 set popolnoma zadosti. Razen če niste eden izmed tistih fanatikov, ki "živijo" na mreži in rabijo en set podpisa za poslovna pisma, enega za prijatelje, enega za naključne mrežne znance, pa morda jih tudi oblikujete v različnih jezikih, npr. nekaj v slovenščini in še kakšnega v angleščini, itd. Set podpisov zgloda nekako tako:

(nadaljevanje na strani 16)

INTERNET

(nadaljevanje s strani 15)

Kot vidimo, ločimo, podpise na lokalni podpis in Internet podpis. V enem izmed prejšnjih člankov smo že razložili, da imamo v DROGI navidezno 2 mreži, in sicer lokalno in pa tisto, ki nam omogoča dostop do ostalega sveta. Če želimo poslati pismo domačemu uporabniku, je dovolj, če v vrstico naslovnika napišemo le uporabniško ime, npr. alenka.kolaric ali sonja.ulrih. Ker je to domači uporabnik, je pravzaprav zadosti, če napišemo samo ime in priimek. Če pa pišemo ljudem, ki niso naši domači uporabniki, moramo poleg njihovega imena navesti tudi Internet naslov, ki ga uporabniškemu imenu "obesimo" z znakom afna oz. slovensko opica, po angleško pa zank sliši na ime at in zglada takole @. Ko računalnik zagleda naslov v taki obliki, npr. sonja.ulrih@uni-lj.si, bo vedel, da mora pismo poslati na Univerzo Ljubljana, kljub temu da je uporabnica sonja.ulrih prijavljena tudi na domači mreži. In ker naslov vsebuje znak @, bo na konec pisma dodal Internet podpis. Če uporabnica sonja.ulrih sama sebi pošlje dokumente, bo verjetno vedela, kam odgovoriti naslovnici, če pa bi pismo poslali kakšnemu poslovnemu partnerju, bi se verjetno spodobilo, da sig. File vsebuje vsaj osnovne podatke, kot so ime in priimek, naziv podjetja, naslov, telefonska številka, elektronski naslov in W3 naslov (o W3 oziroma www pa kdaj drugič). Če imate na Netu prijatelje in si z njimi tudi ne-strogo-poslovno dopisujete, ste verjetno že opazili, da je v cybersvetu navada, da ustvarite svoj razpoznavni sig. File. Včasih so to verzi, včasih aforizmi, ali pa ascii slikice.

Nekaj primerov sig. Files:

/-----J. K. Rabone-----\ "There's a picture I like to look at

| http://piranha.chu.cam.ac.uk/čjkr1003 | A picture of a beautiful face.

| Email: 93jkr@eng.cam.ac.uk | And I see something in her eyes

\-----Phone 01223 331546-----/ Sends me to a better place..."

Phil Homewood
phil@rivendell.apana.org.au
Brisbane Deputy Regional Co-Ordinator, Australian Public Access Network Assn
Windows 95 - Just another pane in the glass.

Če boste želeli oblikovati vaš razpoznavni podpis, velja pravilo, naj bi podpis ne bil daljši od 5 vrstic, sicer ga računalnik samovoljno skrajša.

In prav nič ni zabavno, če se nekdo eno uro trudi narisati s križci lep sonček v ASCII formatu, na koncu pa ugotovi, da je limit 5 vrstic...

Veselo pesnjenje in risanje v ASCII formatu in na svidenje do prihodnjic.

Sonja ULRIH

KNJIŽNE NOVOSTI

Zbornik. Dokument posebne vrste.

Battaglia, Reto; Pfannhauser, Werner; Murkovic, Michael: Who's Who in Food Chemistry; Europe, Berlin; Heidelberg; New York; London; Paris; Santa Clara; Tokio; Hongkong; Barcelona; Budapest, Springer Verlag, 1996

Delovno telo s področja živilske kemije pri Evropski zvezi kemijskih društev je izdalo zbornik z imeni strokovnjakov s področja živilske kemije, ki delujejo v evropskem prostoru. Ob vsakem imenu najdemo natančen naslov iz področij, na katerih se posamezniki specializirajo. Glede na to, da živimo v majhni državi in moramo mnogokrat iskati informacije tudi izven naših meja, bo to dobrodošel priročnik za navezovanje strokovnih stikov na področju živilske kemije.

Marketing.

Kotler, Philip: Marketing management - Trženjsko upravljanje: analiza, načrtovanje, izvajanje in nadzor, Ljubljana, Slovenska knjiga, 1996

Knjiga, ki velja za "biblijo marketinga", je zagotovo najboljša knjiga o marketingu, osnovah marketinga in o trženju. Knjigo naj bi spoznal čimvečji krog bralcev, še posebej sedaj, ko se Slovenija približuje Evropski uniji in bo sodobno poslovanje, temelječe na trženjskem znanju, nujno za vsako podjetje, če se bo hotelo uveljaviti in sploh obstati v novih razmerah.

Analitska kemija. Kromatografija.

Wagner, HILDEBERT, Sabine Bladt: Plant Drug Analysis: A Thin Layer Chromatography Atlas, 2.izd., Berlin : New York, Springer Verlag, 1995

Knjiga je nujen priročnik v vsakem laboratoriju, ki se ukvarja z identifikacijo rastlinskih drog. Opisuje izvedbo tankoplastne kromatografije z namenom identifikacije za posamezne droge. Priložene so barvne fotografije kromatogramov z natančnim opisom kromatogramov in poimenovanjem posameznih lis. Molekule posameznih učinkovin so predstavljene s strukturnimi in empiričnimi formulami.

Pakiranje.

BERNDT, Dieter: Packaging, 1.izd., Essen, Vulkan-Verlag, 1990

Priročnik opisuje tehnologije pakiranja z različnimi embalažnimi materiali in temu primernimi pakirnimi stroji v živilsko prehrabeni industriji, farmaciji, kemični industriji.... Knjiga je razdeljena na več poglavij, in sicer načrtovanje oblike embalaže z upoštevanjem skladnosti med funkcionalnostjo, estetiko in tehnološkim procesom, skladiščenje in logistiko.

(nadaljevanje na strani 17)

KNJIŽNE NOVOSTI

(nadaljevanje s strani 16)

Meso. Izdelki iz mesa . Začinjanje. Standardi.

Wahl, Wilhelm: Ausgezeichnete Deutsche Wurstrezepte: Fleischstandards Herstellungstechnik Chemische Analysen Lebensmittelrechtliche Aspekte, 2. Dop.izd., Bad Worishofen, Holzmann Verlag, 1995

Mesni proizvodi zahtevajo svojstven okus in aromo ter ostale organoleptične lastnosti.

Pri pripravi mesnih izdelkov uporabljamo različne začimbe, začimbne mešanice z upoštevanjem širokega spektra začimbni učinkovin. Slednje izdelku izboljšajo vonj, okus in videz. Zato imajo začimbe danes in v bodočnosti posebno mesto v industriji predelave mesa. Nove tehnološke metode odpirajo velike možnosti

novim izdelkom, kateri pogojujejo nove načine začinjanja z upoštevanjem novih kakovosti začimb. Knjiga ima tudi koristne recepte mesnih izdelkov z dodatki začimb z upoštevanjem standardov.

Koch, Herman: Die Fabrikation feiner Fleisch- und Wurstwaren, 20.dop. nova izd., Frankfurt am Main, Fachverlag, 1992

Knjiga opisuje vzroke novih prilagajanj tehnologij v mesni industriji. Recepture, z dodatki začimb za mesne izdelke, so natančno opisane. Poudarek je na kakovosti začimb, ki je v glavnem odvisna od količinske zastopanosti začimbni učinkovin v posameznih začimbah. Pri nepravilni predelavi, hranjenju in uporabi začimb je lahko zmanjšan ali celo izničen njihov vpliv na jedi oz. izdelke.

Alenka KUBIK

EKOLOGIJA

PRIPRAVA NACIONALNIH SMERNIC ZA RAVNANJE Z NEVARNIMI SNOVMI

Nevarne snovi (ali izraz "kemikalija", ki vključuje pesticide, gnojila in druge kmetijske kemikalije; kemikalije, ki se uporabljajo v industrijskih procesih; proizvode iz petroleja; kemikalije, ki se tržijo za potrošniško uporabo; farmacevtske proizvode, kozmetične proizvode; dodatke za živila...) so postale nujno potrebne v številnih gospodarskih dejavnostih. Njihova uporaba v industrijskem, kmetijskem in potrošniškem sektorju narašča v vseh družbah. Vedno več dokazov kaže, da lahko kemikalije prispevajo k zdravstvenim kot tudi okoljevarstvenim problemom v različnih fazah njihovega življenjskega kroga; od proizvodnje/uvoza do odlaganja. K takim problemom štejemo onesnaževanje, ki nastaja med proizvodnimi procesi zaradi nepravilnega ravnanja, zaradi nesreč pri shranjevanju in prevozu, nesreče pri delu ter obolenja in onesnaževanje okolja zaradi nesmotrnih metod odlaganja kemikalij. Večina teh dokazov je povezanih z uporabo in zlorabo pesticidov v kmetijstvu; v industrijskih družbah pa potrošne kemikalije povzročajo resne zdravstvene in okoljevarstvene probleme.

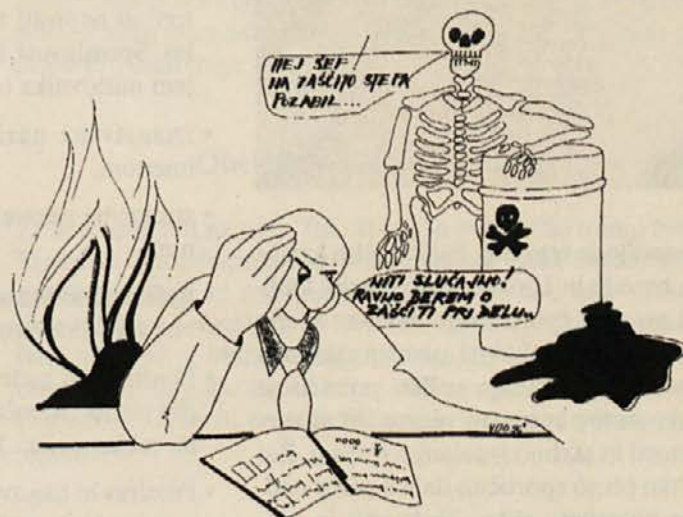
Za doseg trajnostne ravni kmetijskega in industrijskega razvoja ter visoko raven zaščite človekovega zdravja in varstva okolja, je potrebno s kemikalijami pravilno ravnati. Korak za izboljšanje nacionalnih sistemov za ravnanje s kemikalijami je ovrednotenje nacionalne infrastrukture, ki se navezuje na zakonske, institucionalne, upravne in tehnične vidike ravnanja s kemikalijami.

Oblikovana so bila Navodila za pripravo Nacionalnih smernic za ovrednotenje nacionalne infrastrukture za ravnanje s kemikalijami, katere je pripravil Inštitut ZN za usposabljanje in raziskovalno delo (UNITAR) na podlagi Medorga-

nizacijskega programa za smotrno ravnanje s kemikalijami (IOMC) in sporazuma o sodelovanju med organizacijami FAO, ILO, OECD, UNEP, UNIDO in WHO.

Slovenija je ob denarni pomoči UNITAR-ja, kot država v razvoju / gospodarski tranziciji, pristopila k pripravi Nacionalnih smernic za ravnanje z nevarnimi snovmi. Vlada RS je imenovala Začasno medresorsko komisijo. Prve seje se je udeležil g.dr.Halpaap, predstavnik UNITAR-ja. Predstavil nam je navodila za pripravo Nacionalnih smernic za ravnanje z nevarnimi snovmi.

Alenka KUBIK

POSLOVNO KOMUNICIRANJE

PISNO POSLOVNO SPOROČILO

Pisno poslovno komuniciranje pomeni izmenjavo sporočil v pisni obliki med predstavniki podjetja in poslovnimi partnerji ter med dopisovalci znotraj podjetja.

Pisanje poslovnih sporočil je predvsem veščina, pridobljena z vajo - vendar so ljudje, ki jim gre pisanje bolj od rok, in drugi, ki se neradi lotevajo tega opravila. Prav slednje rada premaga skušnjava, da bi poslali prejemniku kar prvi osnutek, brž ko ga napišejo.

Angleški pesnik in mojster lepe besede Alexander Pope je pred tremi stoletji zapisal sloviti nasvet piscem - "Piši neučakano in potrpežljivo popravljaljaj" - ki nespremenjen velja še dandanes. Pisno sporočilo je trajno in ima dokumentarno veljavo: zato se površnost, nepremišljenost in hitrica rade maščujejo.

Nasploh velja, da kaže vsako pisno poslovno sporočilo pregledati in popraviti trikrat zapored: glede vsebine in urejenosti, sloga in čitljivosti ter ličnosti in pravopisa.

Besedilo je tem bolj čitljivo, čim krajše so besede in čim krajši so stavki. Oblika pisnega sporočila je okvir za vsebino. Zato učinkoviti pisci poslovnih sporočil posvečajo veliko pozornost kakovosti papirja in pisave, lični urejenosti in skrbno izdelanim risbam. Žal lahko pisno sporočilo daje o piscu nad vse negativno sliko. Tipkarske in pra-

vopisne napake pričajo o neizobraženosti in malomarnosti. Avtor mora zato besedilo vselej prebrati sam - pa čeprav je morda pisanje čistopisa prepustil komu drugemu.

↑ 5 cm - glava dopisa, ki naj vsebuje številke, ki omogočajo komuniciranje

⇒ naslov prejemnika

⇒ referenčne oznake predmet

⇒ nagovor

⇒ besedilo pisma

⇒ pozdrav

⇒ podpis

⇒ priloge in obveščeni

- V glavi dopisa naj bo navedeno, kdo pošilja pismo in kdaj.

- V naslovu je poleg imena podjetja potrebno napisati tudi odgovorno osebo. Spoštljivost izražamo s tituliranjem naslovnika (dr., mag., ing.):

- znanstvene nazive napišemo pred imenom,

- strokovne nazive zabeležimo za imenom.

- Referenčne oznake so zelo pomembne za sklicevanje.

- Predmet ali zadeva je kratek opis jedra pisma (naročilo, potrditev naročila, reklamacija...).

- Pozdrav in nagovor naj bosta čim bolj osebna. Vaše možnosti za stik s stran-

ko bodo veliko večje, če boste pismo začeli s "Spoštovani gospod Bevk!", kot "Spoštovani!" ali "Cenjena stran-ka!"

- Vsako dobro pisanje ima tri temeljne sestavine - začetek, jedro in sklep. Prastaro je vodilo, naj pisec bralcem najprej napove, kaj jim kani povedati (uvod), jim zatem pove, kar jim ima povedati (jedro), in slednjic še povzame, kaj jim je bil povedal (sklep).

- Pozdrava ne smemo povezovati z zadnjim stavkom besedila. Naj bo zaključni in samostojni del pisma.

- Pri podpisu naj priimek sledi imenu. Lastnoročen podpis naj bo nad strojno izpisanim.

- Priloge: v primeru, da prilagate čeke, račune ipd. navedite številko; če so priloženi dokumenti originali, naj bo to posebej navedeno.

Smoter in cilj poslovnega pisnega komuniciranja je informiranje, prepričevanje ali sodelovanje. Po vsebini torej ločimo:

- zahtevke in naročila,

- rutinska, ugodna in naklonjena sporočila,

- sporočila z neugodno vsebino,

- prepričevalna sporočila.

Struktura pisma (vrstni red) je glede na vsebino različna. Kaj več o tem bomo lahko izvedeli v naslednjem članku.

Alenka KOLARIČ

POTOPIS

ISKALCI ZNANJA V OBLJUBLJENI DEŽELI

(nadaljevanje s prejšnje številke)

To je študij

In že smo v Bostonu, najbolj evropskem mestu na severnem delu zahodne obale. Mestu mnogih zgodovinskih stavb. Boston mi je s Cambridgeom ostal v najlepšem spominu. Kljub stolpnicam, ki so simbol ameriškega razvoja, je deloval prijetno. Ulice niso bile popolnoma ravne in počutili smo se nekam domače, ko smo se na slabše označenih cestah izgubljali. Tudi ljudem se ni tako grozno mudilo, ustavljali so se po kavarnah in pubih, ki jih drugod nismo srečavali v tolikšnem številu. Tudi restavracij z morskimi sadeži ni manjkalo. Mmmm, je bilo dobro.

Pa še nekaj je govorilo v prid tega mesta: na ulici smo se srečali s Slovenci - s študenti pravne fakultete, ki so zaključevali svojo ekskurzijo. Verjetno si lahko predstavljate presenečenje in veselje ob besedah: "A ti si tud' iz Slovenije?". V Bostonu, oz. čez reko v Cambridgeu, je slovita Harvardska univerza. Na Harvard Yardu nas je pričakal študent Andrej, ki tam študira ekonomijo in zgodovino. Povedal nam je, da začetki univerze segajo v 17. st., ko so tu menihi ustanovili šolo. Eden izmed prvih donatorjev je bil John Harvard, po katerem se univerza imenuje. Razkazal nam je znamenitosti univerze, nas peljal v knjižnico (kjer hranijo

Harvardska študenta

original Gutenbergove biblije) in v svoj študentski dom, ki se nikakor ne more primerjati z našimi. Vrata se odpirajo na magnetne kartice, sobe so opremljene s telefonom, v kleti in pod dvoriščem imajo še biljardno sobo, mali fitness center ter dve igrišči za squash. Fantastično.

Naslednji dan smo obiskali predavanje MBA-ja na Harvardu. Pomagal nam je Robert, redni študent tega programa. Mislim, da ima redkokateri študent možnost poslušati ta predavanje. Prva razlika je takoj opazna; v dvorani ni petsto ali

šeststo študentov, ampak skupinica tridesetih ljudi, ki se med seboj kar dobro poznajo. Profesorji imajo do študentov drugačen odnos. Oni so tam zaradi študentov in le-ti se tega zavedajo in hočejo pridobiti kar največ znanja. Predavanja so drugače zastavljena. Predava se s pomočjo prigodkov. Vsak pove svoje mnenje o problemu, ki so ga dobili v predhodno preučitev, na podlagi literature, ki bi lahko napeljala na rešitev. Oblikuje se debata na podlagi kontradiktornih mnenj, profesor pa vodi razpravo in jo usmerja proti cilju. Nato se izoblikuje skupno stališče. Če pa ima kdo drugačno rešitev, je to zaželeno, da je le utemeljena. Na koncu pa povejo svoje še predstavniki gospodarstva oz. podjetij, ki so se ubadale s podobnim problemom kot prigodek. Tako študentje dobijo zaokroženo sliko. America is a great country.

Zvečer nas je Robert povabil še na zabavo, ki jo je pripravil v našo čast. Vladala pa je sila čudna atmosfera. Okoli 8.00 smo prišli v njegov apartma. Kakšen apartma; na dve nadstropji z galerijo, z najsodobnejšo Hi-Fi opremo; uau. Ne rečem, kaj hitro smo vzpostavili kontakt z ostalimi študenti, ki niso bili vsi Američani. Dušku je bilo dovoljeno, da "rola" glasbo, Andrej je skočil k sebi še po nekaj svojih slovenskih CD-jev. Pijače tudi ni manjkalo in žur se je začel. Začeli smo plesati, se veselo pogovarjati. Vendar, kolikor smo se trudili, da bi Američane spravili plesat ali se kako drugače zabavat, ni šlo. Sedeli so ob straneh, žulili vsak svoje pivo, nas opazovali, še pogovarjali se niso več toliko. Proti enajsti uri so počasi začeli odhajati v svoje apartmaje. Tudi Robert je izginil. Ostal je samo še en par. Nič. Zdelo se nam je čudno. Začeli smo pospravljati, ko je prišel Robert, da smo se lahko poslovili. On pa se nam je zečel zahvaljevati za odlično vzdušje in party, ki smo ga naredili, in nam obljubil, da nas poišče v New Yorku. Debelo smo ga gledali. Ne rečem, mi smo se imeli kar v redu. Ampak oni: saj so samo sedeli in nas gledali. Mogoče pa smo bili zastonj show. Vendar, da ne boste mislili, da so bile tiste o New Yorku le prazne besede; Robert nas je res obiskal in nam razlagal, kako "fejst" ljudje smo. Potem smo šele debelo gledali. Kaj veš, mogoče pa pride še v Slovenijo.

Obelisk, obdan z cvetovi

Že spet smo bili na poti. Tokrat nas je pot vodila mimo New Yorka in Philadelphije do Washingtona D.C. Mesto ima poseben status, ni niti samostojna država niti ni v sklopu druge države. Ozemlje tega "svobodnega mesta" je bilo začrtano v 18. st. v obliki romba. Severnjaki in južnjaki so se dolgo prepirali, kje naj bi ustanovili skupno glavno mesto. Končno so le našli prostor točno na meji med severom in jugom.

(nadaljevanje na strani 20)

POTOPIS

(nadaljevanje s strani 19)

Mesto nas je pričakalo v razcvetu. Cvetele so divje čašnje, magnolije, forzicije, za razliko od ostalih severnih mest je bilo tu ogromno parkov, širokih cvetočih avenij. Tudi zgradbe so nižje, urbanistična zasnova je veliko bolj evropska, vidi se, da so mesto v njegovih temeljih oblikovali evropski arhitekti. Sam center je zasnovan v obliki latinskega križa. Na koncu najdaljšega kraka je Capitol (ameriški parlament), ki je zgrajen v slogu ameriškega baroka, katerega glavna značilnost je povsem bela fasada. V istem slogu je tudi Bela hiša, ki zaključuje levi konec križa (če gledaš proti Capitolu). Na drugih dveh skrajnih točkah pa sta dva spominska templja. Nasproti Bele hiše je Jeffersonov tempelj, ki me je spominjal na okrogli tempelj vestalk v Rimu. Nasproti Capitola pa je Lincoln Memorial, zgrajen kot štirioglati grški tempelj. Osrednjo točko, križišče, pa krasi obelisk, okoli katerega je 51 zastav držav ZDA. Res veličastno.

V Washingtonu smo imeli sprejem na našem veleposlaništvu, kjer nas je pričakal naš ekonomski ataše g. Zore, ki nas je seznanil z delovanjem naše ambasade, s problemi naših izvoznikov na ameriškem trgu, pa tudi z diplomatskimi igravicami v tem največjem diplomatskem mestu. Na ambasadi smo imeli srečanje s predstavnikom svetovalne hiše, ki je tudi pomagala nekaterim našim podjetjem pri vstopu na ameriški trg. Njihovo mnenje je, da je ameriški trg zelo odprt in da je možno na njem prodati skoraj vse. Je pa potrebno prodor skrbno načrtovati in se prilagoditi določenim specifičnim tržnim zahtevam ter začeti na manjšem, lokalnem trgu. Nekateri med našimi izvozniki so že skoraj uspeli.

Med našim postankom pa smo obiskali tudi International Monetary Fond. Seznanili so nas s svojim delovanjem. Glavna pozornost pa je veljala monetarni krizi v Mehiki, s katero se IMF sedaj ukvarja. O Sloveniji niso vedeli kaj dosti povedati.

Zadnji teden

New York oz. Big Apple, zadnja postaja naše ekskurzije. Čaka nas še obisk našega veleposlaništva pri ZN, maloposlaništva RS, srečanje s slovenskimi poslovneži ter obisk New York Stock Exchange. Vendar smo morali najprej priti do našega hotela.

Iskanje hotela

Imeli smo dva naslova za isto ime hotela. Prvega smo dobili po faxu, kajti rezervirali smo ga že od doma. Drugega pa smo našli v vodiču "Let's go, America", kjer je bil tudi opis hotela. Bil je sila obetaven. Vsako sobo hotela naj bi dekoriral drug postavantgardni umetnik. Malo zaskrbljujoč je bil edino podatek, da niso imele vse sobe kopalnice. No, pa saj smo mladi. Tistemu s faksa nekako nismo zaupali, kajti bili smo prepričani, da je prišlo do pomote, pa še opis v Let's go

nas je vabil. Pridemo do hotela, z Natalijo-organizatorko se odpraviva na recepcijo. Šok. Sprejela sta nas dva suhljata hipija. Oprema je bila skrb vzbujajoča, pisane stene, ogromno razpadajočih zof in vzglavnikov. Zelo umetniško za naše ekonomistične okuse. Povprašava po naši rezervaciji. Nima jo pojma. Še en šok. Nakar se oddahneva, mogoče pa je res še en hotel z istim imenom. Misel naju je pognala po stopnicah, eden od ta čudnih se je drl za nama, da nam bo "zrihtal" sobo. Nisva ga poslušala.

Drugi hotel je bil super, no ja, včasih je verjetno bil še boljši. Vse je bilo OK in kamen se nama je zvalil z duše. Samo še postelje smo videli.

International Monetary Fond

Osrednji Manhattan

V New Yorku naj bi bili po planu en teden, zato se nam ni tako mudilo s programom. Prvi dan smo imeli prosto. Letali smo po centralnem delu Manhattana; od Empire State Buildinga, Times Squara z Broadwayom, do Central Parka. Občudovali smo množico, ki je hitela po svojih opravkih. Srečevali smo bogataše in klošarje, poslovneže in alternativce. Nobenega ni zanimalo, kaj kdo počne, kam kdo hiti, kako je oblečen ali kako smrdi. Ljudje so kričali: "Taxi! Taxi!". Rumene pošasti so švigale mimo ali pa se ustavljale ob klicih. Od Central Parka, po katerem so vsi noreli z rolerji ali pa tekli, smo se vrnili po Peti aveniji. Glavni Ponte Rosso za bogataše. Tu so vse glavne modne hiše, Trump Tower, Tiffany, tudi Playboy-jeva stolpnica. Sem prihajajo vsi tisti, ki želijo nekaj veljati. Tu smo videli Rolls Royce, elegantne dame ter vpludne gentelne. (Na Peti aveniji smo iskali trgovino kristala iz Rogaške Slatine. Nismo je našli. Kasneje smo izvedeli, da je na eni od vpadnic na Peto avenijo.) Vendar se je ta blišč kar kmalu končal, ostalemu delu ulice vladajo Arab-

(nadaljevanje na strani 21)

POTOPIS

(nadaljevanje s strani 20)

ci s tehničnimi trgovinami. Spet smo se čudili. Tehnika je bila izredno poceni, če pa si barantal, si jo dobil še ceneje. Skoraj vsak je odšel z nečim pod roko. O poreklu pa seveda nismo spraševali. America is a great country.

Južni Manhattan

V torek smo se odpravili na New York Stock Exchange. Bili smo zgodnji, saj smo hoteli ujeti razburjenje ob začetnem "gongu", ko se začne trgovanje. Trenutek je napočil, a zgodilo se ni prav nič posebnega, enako flegmatično so opravljali vsak svoje delo. Verjetno nismo naleteli na medvedji dan, ko cena delnicam pada.

Levo, desno, naprej

Ker je Wall Street blizu trajektne postaje za ogled kipa Svobode in Ellis Islanda, smo se odpravili še tja. Na Ellisov otok so do prve svetovne vojne vozili prvotne priseljence, preden so jim dovolili vstop v Ameriko. Tu so jim pregledali papirje, še enkrat so opravili zdravstveni pregled in jih šele nato spustili na celino. Določene so tudi poslali nazaj, od koder so prišli. Sedaj pa je na otoku urejen muzej, ki plastično prikazuje muke in veselje priseljenec.

Obiskali smo še World Trade Center in Brooklyn Bridge. No, ja, nekateri. S Tanjo in Matjažem pa smo se žrtvovali in postavili v vrsto na Times Squaru. Tam prodajajo karte za broadwejske predstave. Odločili smo se za Tommy - the Who's, z glasbo skupine The Who.

Show nad showi

Zvečer pa, kot že rečeno: "Na Broadway !!!!!!!!!". Predstava je bila izreden tehnični dosežek, glasba je bila enkratna, igra in ples perfektno izvedena, (čeprav se moraš malo navaditi na

plesno teatralnost), le zgodba nas je pustila hladne. No ja, ni vse v globini. Med odmorom smo se skoraj na smrt skregali, kajti nekateri niso verjeli, da igrajo in pojejo v živo. Bilo je že kar bučno, ko se je nekdo le spomnil in zadevo preveril pri uslužbencih. Vse je v živo. Igralci imajo na glavah majhne mikrofone, v odrski luknji pod odrom pa je bil cel rock ansambel. Odšli smo polni navdušenja in želje po vrnitvi. Ko pa smo hoteli predstavo prediskutirati še v baru, smo ostali razočarani. Tam ni bilo nič, potrebno bi se bilo odpeljati na drugi konec mesta, kar pa se nam ni dalo.

Slovenski "žur" v Rdečem zčaju

Slovenci v New Yorku

Po dopoldanskem "shoppingu" smo imeli sprejem na našem konzulatu v New Yorku. Konzulat in stalna misija pri Združenih narodih si delita iste prostore, pa tudi funkcije na enem in drugem predstavništvu se med seboj prepletajo. Skrajna racionalizacija. Sprejel nas je konzul in namestnik ambasadorja pri Združenih narodih g. Petrič, direktor LB banke v New Yorku g. Gabrovec ter dopisnik Dela g. Mitja Meršol. Največ zanimanja je bilo za pogovor z direktorjem LB banke. LB banka se je uspela uveljaviti. Je edina banka iz centralne Evrope, ki je registrirana kot ameriška banka in ni le predstavništvo. Zanimali so nas torej njihovi uspehi in težave ter sodelovanje z našimi izvozniki.

Vsako sredo se v irski krčmi "Red Dragon" v bližini predstavništva srečujejo slovenski poslovneži. Tradicija je nastala po slovenski osamosvojitvi, ko so vsi hlatali po informacijah iz domovine. Neformalni vodja teh srečanj je g. Meršol, ki je tudi poskrbel za prijetno atmosfero in nadvse zanimive pogovore.

Zaupal pa nam je tudi, da si želijo imeti poleg slovenskih vladnih in gospodarskih predstavništev ter cerkve še slovensko gostilnico, kjer bi se lahko srečevali v še bolj domačem vzdušju.

(nadaljevanje prihodnjič)

Aljaž PODLOGAR

NOVOLETNA ZABAVA

LETO BO VSAK ČAS NAOKOLI IN ŽE SO TU PRIPRAVE
IN NAPOVEDI ZA NOVOLETNA PRAZNOVANJA.

DROGINI DELAVCI SE BOMO TUDI LETOS SKUPNO POSLOVILI
OD STAREGA LETA Z NOVOLETNO ZABAVO,
KI BO

V RESTAVRACIJI GRAND HOTEL EMONA

14. DECEMBRA 1996 OD 20. URE DALJE.

Z nami bodo:
MARIO GALUNIČ
ALEKSANDER MEŽEK
F A R A O N I

in
PRESENEČENJE, ki vam bo zaprlo sapo.

Dobra volja je zagotovljena in vse ostalo tudi.
Naredite najmanj, kar lahko za svoje dobro počutje - PRIDITE!

POEZIJE

POMLAD NA KRASU

poleteti
skozi
senco vzdihujočega hrasta
skozi
aprilski veter
preko
plesočih trav
pod
cvetočimi grmi črnega trna
skozi

tišino šumeče gmajne
v naročje slutnje
brstečih gozdov
tiha gmajna
v slepečem razkošju
sanjajočih vej
in milega prebujanja

ZVEČER

mimo hrupa
mimo glasov
mimo teže dneva
prihajaš
neslišno
spokojna ura
z nagnjeno glavo
tiha ura
razkošna ura
najgloblja ura
prvega mraka

KUNIGUNDINI ZAUPNI POMENKI

Draga Kunigunda, pišem ti v imenu skupine somišljenikov. Smo zelo ogorčeni, saj kljub številnim člankom o bontonu nekateri mladi sodelavci nimajo navade pozdravljati starejših od sebe (starejših po letih in delovni dobi). Ali naj jih poučimo, kaj se spodobi?

Stara šola

Samo tega ne! Raje jih začnite prvi pozdravljati, kajti taki karakterji se znajo hitro prebijati in bodo morda že jutri vaši šefi!

Draga Kunigunda, ali še vedno velja, da mora biti kandidat za sprejem v delovno razmerje moralno-politično neoporečen?

Nepoučen

Ne velja več! Ljudem se je končno posvetilo, da se morala in politika v nobenem primeru ne moreta srečati na istem mestu.

Draga Kunigunda, ne strinjam se z odločitvijo vodstva, da naj bi se DROGA ne mešala v strankarstvo in pogrešam zlate čase političnih vzpodbud! Stranke so vendar del našega vsakdana, pa nimam v DROGI o njih s kom razpravljati! Vsaj ti mi daj možnost dialoga preko tvoje rubrike in mi povej: kateri program je po tvojem najboljši?

Nostalgik

POP-TV.

Draga Kunigunda, sistem kakovosti naj bi vključeval tudi DROGINE prostore oziroma njihov izgled. Zakaj je torej veža upravne stavbe v Portorožu še vedno tako nekakovostno prazna, puščobna in brez (drugod že davno nepogrešljive) recepcije? Kaj neki si mislijo o nas obiskovalci, posebno tujci?

Domačin

Nemci na tihem občudujejo našo varčnost, Italijanom je vseč akustika praznine, Angleži so preveč vljudni, da bi si drznili misliti kaj slabega, Slovenci pa se že vnaprej tako zelo veselijo skodelice naše prvovrstne kave, s katero jim bomo postregli, da sploh ne opazijo, da je kaj narobe.

Draga Kunigunda, menda po novem DROGA ne bo nagrajevala samo inovatorjev, ampak tudi vse tiste, ki bodo predlagali kaj koristnega, pametnega in uporabnega v zvezi s poslovanjem in organizacijo družbe. Ali je to res?

IQ 140

Tako je bilo rečeno in v principu velja, da bodo zaposleni lahko po mili volji kovali predloge in nasvete. Če jih bo kdo upošteval in če se bodo sploh komu zdeli vredni nagrade, bomo pa še videli.

Draga Kunigunda, zelo so nas vznemirile govorice o ukinitvi raznih ugodnosti po kolektivni pogodbi. Ali se je tej državi čisto zmešalo? Ali gospodje blizu vladnega vrha res ne vedo, da je samo zadovoljen delavec dober delavec?

Popenjen

Kako bodo vedeli, ko pa sploh še niso videli delavca od blizu!

Draga Kunigunda, upravičeno sumim sodelavca, da namenoma povzroča materialno škodo in se tako okorišča. Komu naj ga ovadim?

Detektiv

Fant, tebe je pa čas temeljito povozil! Moderno je vendar biti prijatelj s tatovi, ne pa jih ovajati!

SLOVARČEK TUJK

PRIVATIZACIJA - v zadnjem času najbolj popularna družabna igra na državnem nivoju, nekakšen vseslovenski "catch-the-cash" (igra, kjer je vedno revež tisti, ki ostane praznih rok)

RABAT - zvijača, s pomočjo katere prepričate kupca, da je sklenil z vami dobičkonosen posel

SABOTAŽA - nezakonito, namerno uničevanje javne lastnine; v primeru, ko se ga ne lotijo visoki funkcionarji ali druge osebe na odgovornih položajih, je tudi kaznivo

ŠAH - igra, s katero se nihče v DROGI resno ne ukvarja, pa je zato ne sponzoriramo

TEORIJA - razne domneve in nauki, katere si izmišljajo nepraktični sanjači, da z njimi marljivim in sposobnim osebam otežkočajo delo

UTOPIJA - stooostotno doseganje in obvladovanje kakovosti

VEGETARIJANSTVO - v življenju povprečnega državljana edini način, da prihrani kakšen tolar

ZABUŠANT - kdorkoli iz našega delovnega okolja - razen nas samih

ŽEGEN - še nedavno najvišja instanca, dandanes pa po vsemočnosti šele na drugem mestu (na prvem so ukrepi uprave družbe)

